

عنوان مقاله:

بررسی اثر تاریخ کاشت و تراکم بر عملکرد و اجزای عملکرد خردل سیاه (*Brassica nigra*) در شرایط آب و هوایی ابرکوه

محل انتشار:

مجله تولید گیاهان زراعی، دوره 8، شماره 3 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

محمدرضا عسکرنژاد - کارشناس بیمه بانک کشاورزی

غلامرضا زارعی - استادیار گروه زراعت، واحد میبد، دانشگاه آزاد اسلامی

عباس زارع زاده - عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان یزد

خلاصه مقاله:

چکیده سابقه و هدف: خردل سیاه (*Brassica nigra*) گیاهی یکساله از تیره شب بو است. این گیاه در طب سنتی مصارف متنوعی داشته و جهت تسکین دردهای عصبی و روماتیسمی استفاده می شود. رشد و نمو و تولید محصول گیاهان دارویی مانند سایر گیاهان متأثر از عوامل ژنتیکی و زراعی می باشد انتخاب مناسب ترین تاریخ کاشت و مطلوب ترین تراکم بوته از عوامل مهم موفقیت در زراعت هر گیاهی به شمار می رود. برای هر محصول تاریخ کاشت مطلوبی وجود داشته که به تاخیر افتادن آن معمولا موجب کاهش عملکرد می شود. متخصصین زراعت بر این عقیده اند که تراکم مطلوب بوته های سالم در سطح مزرعه پایه و اساس یک سیستم زراعی محسوب می شود. در تراکم مطلوب بوته تمامی عوامل محیطی (آب، هوا، نور و خاک) مورد استفاده کامل قرار گرفته و در عین حال رقابت های بین بوته ای و درون بوته ای به حداقل می رسد. مواد و روش ها: به منظور بررسی اثر تاریخ کاشت و تراکم بر عملکرد گیاه دارویی خردل سیاه، آزمایشی به صورت فاکتوریل در قالب طرح پایه بلوک کامل تصادفی با سه تکرار در استان یزد، شهرستان ابرکوه، روستای فراغه، مزرعه علی آباد، ارتفاع از سطح دریا در این منطقه 1700 متر می باشد و در سال زراعی 91-1390 به اجرا گذاشته شد، تیمارهای آزمایش شامل تاریخ های مختلف کشت در سه سطح (10، 30 بهمن و 20 اسفند) به عنوان فاکتور اول و تراکم کشت در سه سطح (33، 50 و 100 بوته در هر متر مربع) به عنوان فاکتور دوم بودند. صفات اندازه گیری شده شامل محتوای نسبی آب گیاه، پتانسیل آب برگ، ارتفاع بوته ها، تعداد شاخه فرعی در هر بوته، تعداد خورجین در بوته، تعداد دانه در خورجین، وزن هزار دانه، عملکرد دانه، عملکرد بیولوژیک، درصد و عملکرد روغن بود. برای بدست آوردن پتانسیل آب برگ، از محلول هایی با پتانسیل -5، -10 و -15 بار، تهیه شده از ساکارز استفاده شد و داده های حاصل توسط نرم افزار MSTATC و SAS 9.2 تجزیه و تحلیل شد و همچنین مقایسه میانگین ها از طریق آزمون LSD مورد مقایسه قرار گرفت. یافته ها: نتایج آزمایش نشان داد، که تاریخ کاشت اثر معنی داری بر صفات محتوای نسبی آب گیاه، ارتفاع بوته ها، تعداد شاخه فرعی در هر بوته، تعداد خورجین در بوته، تعداد دانه در خورجین، وزن هزار دانه، عملکرد دانه، عملکرد بیولوژیک و عملکرد روغن خردل سیاه گذاشت. تاریخ کاشت 10 بهمن با عملکرد دانه 2/1474 کیلوگرم در هکتار، عملکرد روغن 34/359 کیلوگرم در هکتار و عملکرد بیولوژیک 8190 کیلوگرم در هکتار بهترین تاریخ کاشت بود. اثر تراکم در عملکرد و اجزای عملکرد اختلاف معنی داری نداشت و تنها بر صفت تعداد خورجین در بوته دارای اختلاف معنی داری بود، اثر متقابل تراکم و تاریخ کاشت بر صفات تعداد خورجین در بوته و تعداد دانه در خورجین خردل سیاه اختلاف معنی داری نداشت. اثر تراکم بر عملکرد دانه معنی دار نبود. عملکرد دانه در تراکم بالا به دلیل کاهش تعداد شاخه فرعی و کاهش تعداد خورجین در بوته، کاهش یافته و با تراکم های دیگر فاقد اختلاف معنی دار است و اثر تاریخ کاشت و تراکم بر درصد روغن معنی دار نشد. نتیجه گیری: نتایج این تحقیق نشان داد که ...

کلمات کلیدی:

واژه های کلیدی: اجزای عملکرد، تاریخ کاشت، تراکم، خردل سیاه، عملکرد دانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/953268>

